

50 anys de Granvia Sud

Història d'un barri de l'Hospitalet

50 anys de Granvia Sud

Història d'un barri de l'Hospitalet

Manuel Domínguez
Bartomeu Fité
Genís Pascual

Producció: Ambar Comunicació, SL (ambar@periodistes.org)
Disseny de la coberta: Creators
Impressió: ServicePoint

© dels textos: Manuel Domínguez, Bartomeu Fité, Genís Pascual

© d'aquesta edició:
Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Av. Josep Tarradellas i Joan, 44.
Espai Molí
08901 L'Hospitalet
Telèfon 93 338 60 91
www.celh.cat
celh@celh.cat

Associació de Veïns Ildefons Cerdà de Granvia Sud
Av. de la Granvia de l'Hospitalet, 37
08908 L'Hospitalet
AVIC@telefonica.net

Primera edició: setembre 2017
ISBN: 978-84-944597-7-1
Dipòsit legal: B 22560-2017

Es permet la reproducció parcial d'aquesta obra sense finalitats comercials i sempre que se'n citi la referència bibliogràfica.

Índex

Salutació	7
Introducció	9
I. Tot això eren camps	11
1. Un indret a la Marina	13
2. La Granvia	16
3. La Granvia a l'Hospitalet	18
4. L'expansió a Santa Eulàlia	20
5. La immigració a Catalunya i l'Hospitalet	23
6. El problema de l'habitatge.....	24
7. La Bomba	26
8. Els constructors Balañà i Vallet	28
9. La planificació al barri	30
II. No hi havia res	35
1. La construcció dels primers blocs	37
2. L'accés als habitatges	39
3. Els primers habitants	42
4. La situació als primers anys	46
5. La Granvia	49
6. El Polígon Pedrosa	51
III. La lluita ens va unir	53
1. La comissió de barri	55
2. La primera manifestació	56
3. La creació de l'Agrupació de Veïns	58
4. Primeres accions de l'AVIC	60
5. La parròquia de Sant Isidre Llauredor.....	62
6. Canvis a la junta directiva	64
7. La urbanització pendent del barri	64
8. Les lluites veïnals	65
9. L'escola Frederic Mistral i l'APA	68
10. Activitats culturals, socials i esportives de l'AVIC	70
11. La nova ordenació urbanística	71
12. Els encontorns del barri	73

IV. El barri ja hi era, els problemes també	75
1. Crisi i resorgiment de l'AVIC	77
2. El grup de joves	81
3. L'escola i l'Associació de Pares	82
4. Les activitats esportives	84
5. Les inundacions	86
6. Els altres problemes del barri	89
7. Torna la urbanització	90
V. La dècada de les obres	95
1. La Comissió de Festes	97
2. L'activitat de l'AVIC en els primers anys de la dècada	99
3. Els canvis i les permanències a l'AVIC	101
4. El conflicte de l'aparcament i del local social	103
5. Blocs antics, blocs nous	108
6. La Granvia un altre cop	109
7. Les transformacions al voltant del barri	114
VI. De zona perifèrica a zona central	119
1. Desenvolupament urbanístic	121
2. Nous habitants	125
3. L'escola Frederic Mistral i l'AMPA	129
4. Conflictes veïnals	131
5. Les activitats de l'AVIC	134
6. El Club de petanca	137
7. El grup de teatre	139
Epíleg	143
Annexos	147
Bibliografia i webgrafia	155

Salutació.

Enguany celebrem els 50 anys de Granvia Sud. Un petit barri que va néixer, com indica el seu nom, a l'altra banda de l'avinguda, amb moltes mancances, però que gràcies a la tenacitat dels veïns i de les veïnes avui no té res a veure amb el barri de final dels anys 60.

El llibre que teniu a les mans mostra aquesta transformació i evolució de la zona sud de L'Hospitalet, d'aquest barri, al llarg de sis capítols que recullen les històries explicades en les cinc sessions dels tallers organitzats pel Centre d'Estudis de L'Hospitalet i l'Associació de Veïns Ildefons Cerdà.

A la darrereria dels anys 60, bona part dels terrenys de Granvia Sud deixen de ser camps de conreus i comencen a aixecar-se els primers blocs d'habitatges. L'any 1967 arriben els veïns als primers blocs que es construeixen al voltant dels carrers de l'Arquitectura i de la Literatura. Finalment, seran vuit els edificis que s'aixequen en els terrenys que va vendre la família Balañá.

En els inicis, el veïnat havia de passar el pont sobre l'avinguda de la Granvia per accedir a bona part dels serveis a Santa Eulàlia. A poc a poc, les reclamacions dels veïns i de les

veïnes, juntament amb els primers ajuntaments democràtics van anar pal·liant les deficiències del barri. Una situació que millora notablement quan s'ordena la plaça dels Veïns a final dels anys 90, amb la dotació d'equipaments, i que fa un gran pas endavant amb el soterrament de l'avinguda de la Granvia i l'ordenació de la plaça d'Europa l'any 2005. Un projecte que va permetre la instal·lació també de grans superfícies comercials i hotels i la construcció de nou habitatge al costat dels històrics blocs de la Granvia.

Avui els veïns i les veïnes de Granvia Sud gaudeixen d'un barri amb equipaments, mitjans de transport i amplis espais lliures, tot i que hi continuen treballant per seguir millorant-lo. Gràcies a l'esforç, al treball i a la complicitat de veïns, entitats i Ajuntament, Granvia Sud ha millorat enormement la seva qualitat de vida al llarg d'aquests 50 anys.

Vull expressar el meu reconeixement a l'Associació de Veïns Ildefons Cerdà de Granvia Sud i al Centre d'Estudis de L'Hospitalet (CEL'H) per l'edició d'aquest llibre que ens proposa fer un pas enrere en el temps i conèixer la transformació del sud de l'avin-

guda de la Granvia fins a l'actual barri de Granvia Sud.

També, a tots els veïns i totes les veïnes, us agraeixo la vostra col·laboració en el procés de participació L'H on dels barris, que ens ajudarà a establir les actuacions de futur.

Comptem amb tots vosaltres per fer dels nostres barris i de la nostra ciutat uns espais on viure millor.

Núria Marín i Martínez
Alcaldeessa de L'Hospitalet

Introducció.

La relació entre l'Associació de Veïns Ildefons Cerdà de Granvia Sud (AVIC) i el Centre d'Estudis de l'Hospitalet (CELH) va començar quan el 2010 vam treballar plegats en el 40è aniversari del moviment veïnal de la ciutat.

Poc després, ja vam comentar que “haviem de fer alguna cosa” per al 50è aniversari del barri. El CELH ja havia participat a les commemoracions del 50è aniversari de Bellvitge (el 2015) i Can Serra (el 2016), i ara li tocava a Granvia Sud, que va començar a ser habitat l'any 1967.

Per celebrar aquest aniversari es va crear una comissió en la qual vam participar les dues entitats i es va convidar totes les altres persones i associacions que volguessin formar-ne part. S'han programat una exposició, unes xerrades, diversos actes commemoratius i lúdics, i l'edició del llibre que teniu a les mans.

Aquest llibre és una obra coral. A més dels tres autors hi han intervingut moltes altres persones, gràcies a la contribució de les quals, s'ha pogut fer aquesta publicació.

En primer lloc, les persones que van participar a les cinc sessions del taller d'història del barri, realitzades al local social de Granvia Sud entre l'11 de gener i el 16 de març

de 2017. Les seves intervencions són les que apareixen al text entre cometes, amb guions al començament per distingir cada persona que intervé i amb un sagnat diferent a la resta del text.

Les i els participants al taller van ser: Mari Bartra, Mª Teresa Carbó, Josep Escuder, Bartomeu Fité, Montserrat Garcia, Paco G. Isla, Frederic Jassé, Genís Pascual, Francesc Pujadó, Paco del Rio, Josep Rueda, Marcel·lí Sabadell, Jaume Sánchez, Lídia Santacana, Carme Serra, Enriqueta de la Torre i Engràcia Trullà. Moltes altres persones del barri han contribuït aportant fotografies, algunes de les quals apareixen en aquesta publicació.

L'equip professional del Centre d'Estudis, l'Enric Farreres i la Lídia Santacana sempre són fonamentals en qualsevol projecte del CELH, el suport necessari al treball voluntari. I molt de treball voluntari hi han posat l'Asun Ruviralta, en Joan Camós i especialment en Miguel Solana en l'elaboració de gràfics.

També hem de reconèixer la col·laboració, més enllà de l'obligació de les respectives feines, de la Pepa Prieto de l'Arxiu de l'Hospitalet i de José Miguel Hernández, de la Secció d'Anàlisi, Prospectiva i Open Data, ambdós organismes de l'Ajuntament de

Manifestació del 20 de febrer de 1971, reivindicant un semàfor per creuar la Granvia. Fou un fet pioner en el moviment veïnal de l'àrea metropolitana i veritable mite fundacional de la història del barri.

Font: Fons AVIC.

La Granvia ha estat un company sempre present en la història del barri. Per creuar-lo es van instal·lar diversos ponts. Les obres de la Plaça Cerdà i la Granvia, com aquestes de 1992, han estat constants.

Font: Fons AVIC.

l'Hospitalet. També ha aportat informació en Cristobal Jaime Ortega, de l'AMPA de l'escola Frederic Mistral.

Volem que aquesta obra sigui una aportació, una porta oberta més al coneixement i al debat. Érem conscients que el punt de partida era la visió de la història de Granvia Sud del grup dels habitants dels primers cinc blocs, i, més en concret, dels que havien participat a les entitats. Hem intentat donar una visió el més àmplia possible, i en cap cas hem pretès imposar-la com la única visió del barri.

El que sí que hem volgut és fer un homenatge a totes les persones que hi han viscut i hi viuen i que, cadascú a la seva manera, han fet d'aquest lloc el barri que és ara.